

Jaarverslag
januari 2020 - december 2020

Zorgboerderij De Fochtel B.V.

De Fochtel

Locatienummer: 454

Kwaliteitssysteem Zorgboerderijen

Versie 5.0 november 2017 © Federatie Landbouw en Zorg
Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd of openbaar gemaakt
zonder voorafgaande toestemming van de Federatie Landbouw en Zorg.

Inhoudsopgave

Jaarverslag	3
Bedrijfsgegevens	3
1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag	4
1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?	4
1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?	4
1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?	4
1.4 Wilt u meewerken aan een enquête t.b.v. kengetallen over de zorglandbouw?	4
2 Voorwoord	5
2.1 Voorwoord van de zorgboerderij	5
2.2 Zorgboerderij in beeld	5
3 Algemeen	6
3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij	6
3.2 Algemene conclusies	8
4 Deelnemers en medewerkers	9
4.1 Deelnemers	9
4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers	10
4.3 Personeel	10
4.4 Stagiairs	11
4.5 Vrijwilligers	11
4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiairs en vrijwilligers	12
5 Scholing en ontwikkeling	13
5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar	13
5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten	13
5.3 Opleidingsdoelen komende jaren	13
5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling	14
6 Terugkoppeling van deelnemers	15
6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers	15
6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken	15
6.3 Inspraakmomenten	16
6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten	16
6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers	17
6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting	19

7 Meldingen en incidenten	20
7.1 Ongevallen en bijna ongevallen	20
7.2 Medicatie	20
7.3 Agressie	21
7.4 Ongewenste intimiteiten	21
7.5 Strafbare handelingen	21
7.6 Klachten	22
7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten	22
8 Acties	22
8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties	23
8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties	23
8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst	26
9 Doelstellingen	30
9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar	31
9.2 Doelstellingen voor het komende jaar	31
9.3 Plan van aanpak	31
Overzicht van bijlagen	31

Jaarverslag

De certificering voor het keurmerk Kwaliteit Laat Je Zien is een continu proces. Iedere drie jaar vindt er een audit plaats op de zorgboerderij. In de tussentijd wordt elk kalenderjaar getoetst door middel van het jaarverslag. In het jaarverslag geeft de zorgboer(in) een weergave van alle ontwikkelingen op de zorgboerderij en legt hij/zij verantwoording af over het voldoen aan de eisen van het kwaliteitssysteem.

Dit jaarverslag heeft betrekking op:

Bedrijfsgegevens

Ondernemingsgegevens

Zorgboerderij De Fochtel B.V.

Registratienummer: 454

Zuideinde 56, 8428 HG Fochteloo

Rechtsvorm Besloten vennootschap (bv) ingeschreven bij Kamer van Koophandel onder nummer 61001902

Website: <http://www.defochtel.nl>

Locatiegegevens

De Fochtel

Registratienummer: 454

Zuideinde 56, 8428 HG Fochteloo

Aangesloten bij de Federatie Landbouw en Zorg via: Ver. BEZINN

1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag

Door middel van onderstaande vragen wordt de inhoud, van een aantal hoofdstukken, van het jaarverslag bepaald.

1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?

- Ja, Voorwoord toevoegen

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?

- Naast de ondernemer(s), is er personeel in dienst
- Naast de ondernemer(s), zijn er stagiairs
- Naast de ondernemer(s), zijn er vrijwilligers

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?

- Ja, van ongevallen en bijna ongevallen
- Ja, van medicatie
- Ja, van agressie

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

1.4 Wilt u meewerken aan een enquête t.b.v. kengetallen over de zorglandbouw?

Deze vraag gaat over een enquête van de Federatie Landbouw en Zorg t.b.v. de belangenbehartiging.

- Ja

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

2 Voorwoord

2.1 Voorwoord van de zorgboerderij

Beste lezer,

"Wanneer we een situatie niet langer kunnen veranderen, worden we uitgedaagd om onszelf te veranderen" zei een Oostenrijkse psychotherapeut genaamd Viktor Frankl en is toepasselijk op een jaar met covid-19 die op vele gebieden heeft gezorgd voor (tijdelijke) veranderingen of aanpassingen op korte termijn. Afgelopen jaar is des te meer gebleken dat het blijven communiceren en contact houden met een ieder die betrokken is bij De Fochtel belangrijk is om de zorg op een verantwoorde wijze te continueren en te zorgen voor een veilige omgeving voor iedereen. De hoge flexibiliteit heeft ervoor gezorgd dat ondanks de maatregelen het is gebleken dat De Fochtel in staat is om samen met de medewerkers, bewoners en gasten er een leuke tijd van te maken en binnen de mogelijkheden te zorgen voor waardevolle en leerzame dag invullingen.

Het jaar 2020 stond in het tekenen van het continueren van kwalitatieve goede zorg, in samenwerking met een ieder die betrokken is bij De Fochtel. Naast dat een ieder die zorg aangeboden krijgt door De Fochtel zich op zijn/haar plek voelt, heeft het personeel een sterke ontwikkeling doorgemaakt en is er een gedragswetenschapper mee komen denken met de vele processen die gaande zijn op de Zorgboerderij, het jaarverslag geeft u hiervan een goedde indruk.

Ik wens u veel leesplezier,

Met vriendelijke groet,

Tim Reitsma

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

2.2 Zorgboerderij in beeld

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

3 Algemeen

3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij

Een beschrijving van de activiteiten op de zorgboerderij en de belevenissen van de deelnemers, medewerkers en zorgboeren. Ook veranderingen en ontwikkelingen op de zorgboerderij komen aan bod. Het kan gaan over bijvoorbeeld het zorgaanbod, een verbouwing, de financiering en de kwaliteitseisen.

De Fochtel laat dagbesteding, begeleid wonen en dag zorg ouderen naadloos in elkaar overlopen, met als doel dat alle deelnemers zichzelf kunnen zijn, plezier beleven en zich kunnen ontwikkelen al dan niet met begeleiding door warme, persoonlijke en deskundige professionals. Doormiddel van een uniek zorgaanbod hebben wij, in een periode van Covid-19, onze zorg kunnen continueren en leest u in onderstaande paragrafen terug hoe het afgelopen jaar, 2020, is verlopen.

Dagbesteding

'dagbesteding, een zinvolle invulling van de dag met als doel om te leren, plezier te beleven en vaardigheden te ontwikkelen die passend zijn bij een agrarische melkveehouderij. We verzamelen in de gezamenlijke ruimte waar wordt gekletst over gisteren, vandaag, wat we meemaken, hoe de dagen eruit zien en er worden grapjes gemaakt. Aansluitend gaan wij aan het werk, soms alleen en soms met anderen. Ochtends staat vaak in het tekenen van het dierenvoeren, uitmesten en schoonmaken van de stallen met als tussenpauze een kop koffie/thee en spannend kaartspel. Na de koffie worden er plannen gemaakt voor de middag, dit zijn in de regel seizoensgebonden werkzaamheden zoals weideslepen, aardappels rooien, onderhoudswerkzaamheden, koeien scheren, etc. Daartussendoor gaan we lunchen, het nieuws van de dag kijken en sluiten wij de werkdag af met thee en een kaartspel.'

Begeleiding op de dagbesteding wordt geboden door de boer, zijn zoon, één HBO opgeleide professional en één MBO opgeleide professional. Ten opzichte van vorig jaarverslag is de begeleiding op de dagbesteding verruimt, met als gedachte dat de zorg in de toekomst gecontinueerd kan worden en er een verbinding ontstaat tussen het begeleid wonen en de dagbesteding van De Fochtel omdat er bewoners wonen en werken op hetzelfde terrein.

Het afgelopen jaar zijn er in de vierseizoenen verschillende werkzaamheden verricht, te denken valt aan het maaien, oogsten, schudden, weide slepen, cultivatoren en het rollen van de akkers, repareren van de afrasteringen, maaien van sloten, onderhouden van boswallen, rooien van aardappelen, sorteren van aardappelen, koeien scheren, kalveren en vele onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast zijn er in grotere projecten met elkaar gewerkt aan de bouw van een melkstal en het leggen van een betonnen platform voor tractoren.

De werknemers hebben een centrale rol in de dagbesteding en door de openheid in onze bedrijfsvoering krijgen medewerkers de kans om mee te denken over verschillende facetten binnen een melkveehouderij. Medewerkers worden hierdoor getriggerd zich te ontwikkelen en voelen zich een gewaardeerd onderdeel van het bedrijf. Daaraan vast zit een natuurlijke benadering, waarin er fouten mogen worden gemaakt en een ieder leert op zijn eigen niveau zodat medewerkers niet overvraagd worden of verantwoordelijkheden krijgen toebedeeld die zij niet kunnen dragen.

Afgelopen jaar zijn er geen gezamenlijke uitjes gedaan vanwege covid-19, maar om goede zorg te kunnen blijven bieden zijn er aanvullingen gedaan op continueren van zorg in combinatie met het covid-19 virus en is er in de dagbesteding voor gekozen om een ruimere opzet in de kantine, worden handen gedesinfecteerd bij binnenkomst en vindt er een contactonderzoek plaats bij klachten gerelateerd aan het covid-19 virus. Hierdoor zijn er momenten geweest waarop medewerkers niet toegelaten kon worden, zich moesten laten testen en bij een negatieve uitslag en goede gezondheid hun dagbesteding konden hervatten, wat er tot op heden voor heeft gezorgd dat De Fochtel zijn dagbesteding voort heeft kunnen zetten.

Vetrokken medewerkers

Begeleid wonen

'Begeleid wonen binnen een duidelijk, veilige en gestructureerd omgeving waar iedere dag gestreefd wordt naar een zo zelfstandig mogelijk functioneren al dan niet met deskundige/kwalitatief goede begeleiding. De Fochtel heeft in het jaar 2020 zich iedere dag keihard ingezet om individueel, maar ook groepsgericht zorg op maat aan te bieden. In een jaar met covid-19 heeft dit om veel aanpassingen en verduidelijkingen gevraagd richting onze bewoners, diens ouders/verzorgers, externe partijen en kan geconcludeerd worden dat een ieder zich hier goed doorheen heeft geslagen.'

Covid-19 heeft afgelopen jaar zijn positieve en negatieve uitwerkingen gehad in het begeleid wonen, waar in de meeste gevallen covid-19 ervoor heeft gezorgd het gevoel van "vrijheid" uitzichtloos is geworden, heeft het er ook voor gezorgd dat de woongroep naar elkaar toe is gegroeid en er binnen de mogelijkheden gezocht werd naar sociale interactie en genegenheid. De bezoeken aan vrienden, familie en naasten is minder vrijblijvend dan voorheen en het doen van buitenhuis activiteiten is minder vanzelfsprekend geworden. De groep van elf bewoners hebben op verschillende levensgebieden hun aanpassingen moeten doen, waaronder het zelfstandig winkelen of inplannen van familiebezoeken. Begeleiding is samen met de bewoners gaan kijken naar een werkbare methode omtrent het inplannen/toelaten van bezoek, het doen van boodschappen en het ondernemen van individuele activiteiten. In de meeste gevallen is er doorgang gevonden in een aangepaste vorm, wat heeft geresulteerd in het organiseren van kleinschalige/individuele (groeps) activiteiten buitenhuis, binnenshuis activiteiten met elf bewoners/begeleiding en familiebezoeken volgens de landelijke/Bezinn maatregelen die De Fochtel altijd heeft gehanteerd. Hierdoor is het ook gelukt om medio september met alle bewoners en twee begeleiders op vakantie te gaan in eigen land (Callantsoog). Binnen een eigen woonboerderij is er in combinatie met de vele bezienswaardigheden in de openlucht gelukt om er met elkaar een gezellige tijd van te maken en hebben de bewoners dit ervaren als een echte relax vakantie, waar tot op heden nog over wordt gesproken.

Daarnaast heeft in het afgelopen jaar de gedragswetenschapper van S' Heeren Loo haar intrede gedaan binnen De Fochtel en al een aantal individuele gesprekken gevoerd met een aantal van onze bewoners. Deze individuele gesprekken gaan over persoonlijke vraagstukken, die enerzijds externe behandeling vragen van deskundige professionals en anderzijds met onze gedragswetenschapper besproken kunnen worden. Daarnaast laten wij als De Fochtel de gedragswetenschapper haar intrede doen binnen de teamvergadering om zo de kwaliteit van zorg te vergroten binnen het personeel.

Dagzorg ouderen

Binnen de dagzorg ouderen heeft het belang van de landelijke/Bezinn maatregelen omtrent covid-19 voortdurend centraal gestaan en is hier met grote verantwoording mee omgegaan om zo de dag zorg op verantwoorde wijze te kunnen blijven bieden. Afgelopen periode is des te meer gebleken dat het van wezenlijk groot belang is om zorg voor dementerende ouderen te continueren zodat het thuisnetwerk niet verder wordt belast en de oudere binnen zijn/haar vaste structuur de nodige, soms noodzakelijke zorg geboden krijgt. De Fochtel heeft hiervoor enkele aanpassingen gedaan ten aanzien van mondkapjes tijdens vervoer, spatschermen tijdens vervoer, desinfecteren van handen, kleinere groepen, grotere ruimtes en personeel zonder covid-19 klachten in te zetten. Daarnaast heeft De Fochtel altijd nauw contact gehouden om afspraken te maken met diens netwerk, de verzorgingstehuizen en huisartsen om op een verantwoorde en deskundige wijze om te gaan met onze ouderen.

De dagindeling is ten opzichte van voorgaande jaren niet veel verandert. Sochtends komen de ouderen tussen 09:30 en 10:00 uur aan op de boerderij en wordt er verzameld in de gezamenlijke ruimte. Een gedeelte van de ouderen gaat samen met begeleiding de dieren (kalveren, kippen, ezels, konijnen e.d.) voeren en de andere helft bereid het koffiemoment voor waar een ieder zich om 10:00 uur voor verzameld. Hierna vindt er een verdeling plaats en wordt er samen, of individueel gewerkt aan verschillende seizoensgebonden projecten (timmeren, tuinieren, verzorgen, creativiteit) en daarna wordt er om half één met elkaar warm gegeten in de gezamenlijke ruimte. Na de maaltijd wordt er gerust en na het rusten worden de activiteiten weer hervat tot het theemoment. Ter afsluiting van de middag worden de dieren nogmaals gevoerd en vertrekt een ieder met het personenvervoer rond 16:00 uur richting huis.

Naast dat er met kleine groepen ouderen getourd werd door de omgeving, voor de covid-19 pandemie is gegeten in een pannenkoeken restaurant en er een uitstapje is gedaan richting Giethoorn, zijn er geen buitenhuis activiteiten georganiseerd en is er veel gebruikt gemaakt van de vele faciliteiten die De Fochtel te bieden heeft. Naast de seizoensgebonden werkzaamheden zoals tuinieren, timmeren, knutselen en het voeren van dieren zijn er diverse sportactiviteiten en spelletjes middagen georganiseerd door begeleiders die zich keihard hebben ingezet om elk moment van de dag als een waardevolle beleving te maken. Dit heeft veel inzet, deskundigheid en flexibiliteit gevraagd van begeleiders en vrijwilligers, die dagelijks op De Fochtel aanwezig zijn en is het jaar afgesloten met een kerstdiner dat verdeelt is over twee dagen.

Uitwerking opmerkingen

De actie betreffende het uitvoeren van de RI&E is uitgevoerd op 03-11-2020 en afgerond. De actie stond nog open, maar is niet meer van toepassing. Daarnaast is er in alle intakeformulieren de vraag opgenomen; "Heeft u een wilsverklaring tot niet reanimeren van de huisarts, of wilt u deze aanvragen? ja / nee". Om in kaart te brengen of er een wilsverklaring is, of hij/zij deze wil aanvragen. Daarnaast is er op De Fochtel bij alle betrokkenen navraag gedaan over de wilsverklaring tot niet reanimeren en zijn deze op moment van schrijven volgens voorschriften aanwezig.

N.a.v. de opmerkingen van de auditor en overleggen binnen De Fochtel, is geconcludeerd dat er geen onvrijwillige zorg plaatsvindt binnen Zorgboerderij De Fochtel. De visie van De Fochtel is dat een ieder hier "mag" zijn en zorg kan ontvangen op basis van gelijkwaardigheid en een warme persoonlijke relatie. Binnen deze visie is er geen plaats voor zorg onder dwang en wordt er altijd voor gekozen om zorg te bieden waar zorgvragers, diens familie of vertegenwoordigers honderd procent achter staan (alles in overleg). Het implementeren van de WZD is hiervoor niet noodzakelijk en de verantwoording hiervan is terug te vinden in de werkbeschrijvingen. Het attenderen op deze wet, doormiddel van de auditor, heeft ons ertoe gebracht dat de WZD een uitsluitingscriterium is binnen De Fochtel.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

Bijlagen

- Eindrapport RI&E
- Klachtenreglement Zorgboerderij De Fochtel
- Uitdeelbrief klachtenreglement Zorgboerderij De Fochtel

3.2 Algemene conclusies

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de ontwikkelingen en situaties die bij "3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij" zijn beschreven.

Covid-19 heeft op alle gebieden van zorg invloed gehad en is terug te lezen in de verschillende hoofdstukken, maar heeft ook geleid tot bewustwording, verantwoordelijkheid en flexibiliteit van een ieder die bij De Fochtel betrokken is. Door contact te houden met alle betrokkenen hebben wij geleerd dat een ieder zich, ten goede van De Fochtel, inzet om het veilig en verantwoord te houden, waardoor er met elkaar gezorgd wordt voor een veilige en werkbare omgeving. Een ieder heeft zich uitermate flexibel opgesteld en met grote verantwoording heeft geleefd, wat terug te zien is in de grote saamhorigheid binnen het werkklimaat. Daarnaast hebben wij een leer uit het hanteren en uitzetten van maatregelen, waarbij eenduidigheid een belangrijke rol heeft gespeeld zodat er geen verwarringen ontstaan. Met name in de toch onzekere tijd, waar vele verandering zich binnen korte momenten achter elkaar opvolgde, is het belangrijk dat er eenduidig wordt gecommuniceerd zodat de dagelijkse zorg zijn doorgang kan vinden. Hiervoor is het noodzakelijk geweest om veelvuldig bij elkaar te zitten met de coördinerend begeleiders en eigenaren, wat de komende periode wel zal aanblijven.

Daarnaast heeft verruimen van de begeleiders op de dagbesteding ervoor gezorgd dat de verbinding tussen het wonen en werken op het eigen terrein is vergroot. Hier hebben wij van geleerd dat het gescheiden houden van confrontaties tussen het wonen en werken niet altijd opgaat en het belangrijk is dat een ieder weet waar gedragingen/frustraties vandaan kunnen komen, of wat de aanleiding is geweest. Daarnaast is het verruim van begeleiding op langer termijn noodzakelijk om de dagbesteding te kunnen continueren.

Wat betreft het wonen en het inzetten van een gedragswetenschapper kan er inhoudelijk aangesloten worden op zorgvragen die om externe behandeling vragen, of ondersteunend zijn in het leerproces dat bewoners doormaken ten goede van hun ontwikkelingen. Afgelopen periode is gebleken dat het waardevol is om vanuit andere hoeken te kijken naar casuïstiek en/of zorgvragen, zodat er zorg op maat geboden kan blijven worden. Voor aankomende periode zal het traject doorgezet worden om de zorg te optimaliseren.

Terugkijkend naar de doelstelling van afgelopen jaar kan geconcludeerd worden dat het aantrekken van een fulltime coördinerend begeleider, samenwerking met 's Heeren Loo, scholing van personeel en het werken aan duurzaamheid met succes is behaald. Het werken aan teambuilding is een doelstelling wat door omstandigheden (covid-19) doorgezet is naar aankomend jaar 2021, of wanneer het zich weer toelaat om externe uitjes met het personeel te ondernemen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

4 Deelnemers en medewerkers

4.1 Deelnemers

Een beschrijving van de doelgroepen, het aantal deelnemers en de wijzigingen hierin.

Dagzorg ouderen

Van maandag tot en met vrijdag komen er ouderen in de dagzorg, waarbij er voor de zaterdag zorg geboden wordt als het noodzakelijk is. Gasten van de dagzorg zijn veelal ouderen met een vorm van dementie, mensen met een lichamelijke beperking, mensen met psychiatrische problematiek en er zijn mensen met een verstandelijke beperking. De leeftijd varieert van 22 tot en met 92 jaar, waarbij de jongere generatie assisteren bij de daginvulling van de zorg die er geboden wordt.

In januari 2020 waren er 24 gasten.

Er zijn 9 nieuwe gasten bijgekomen en er zijn 11 gasten afgevallen, wat het totaal in december maakt op 22 gasten die verdeeld over de 5 á 6 dagen in de week zorg aangeboden krijgen. Van deze 11 mensen die afgevallen zijn, zijn er:

- * 4 opgenomen in een instelling
- * 1 jonger gast heeft een andere dagbesteding plek, waar ze zelf beter tot haar recht komt.
- * 2 mensen woonden al in de instelling, die blijven nu daar omdat hun conditie het niet toelaat om nog naar de De Fochtel toe te gaan.
- * 2 mensen hebben geen dagbesteding meer, dit i.v.m. verslechterde lichamelijke conditie.
- * 1 gast is overleden
- * 1 gast met een aflopende indicatie, die op dat moment ziek werd en op eigen initiatief de indicatie heeft beëindigd. Bij een verbeterde gezondheid zal de indicatie weer opgestart worden.
- * 2 gasten wonen in het verpleeghuis en zijn tijdelijk gestopt i.v.m. de corona perikelen.

De gasten die bij ons komen worden gefinancierd vanuit:

- * de wmo, met indicaties dagbesteding of dagbesteding Plus
- * de WLZ, als onderaannemer van stichting Bezinn met een VV4 of VV5 indicatie. * op basis van een PGB, met een VV4 of VV5 indicatie.
- * Via onderaannemingen van een instelling vanuit de WLZ of WMO
- * Eigen betalingen, als iemand is opgenomen in een verpleeghuis en nog een dag naar de zorgboerderij wil.

Dagbesteding Boerderij

Op doordeweekse dagen zijn er dagelijks gemiddeld 5 deelnemers aan het werk op de boerderij. Samen met de boer en begeleiding doen zij alle voorkomende werkzaamheden die gedaan worden op een volwaardig agrarisch bedrijf. In januari waren er 8 deelnemers die in wisselende samenstellingen aanwezig waren op de dagen. In de loop van het jaar is daar 1 van gestopt, hij is werkzaam bij een boer in het dorp en is er 1 nieuwe deelnemer bij gekomen. Dit maakt het totaal in december op 8 deelnemers.

De dagbesteding wordt gefinancierd van uit:

- * de wmo, dagbesteding of arbeidsmatige dagbesteding
- * de WIZ VG 3, 4 en 6, De begeleiding is in groepsverband en individuele momenten.

Begeleid wonen

Sinds 2008 wonen er jongeren met een verstandelijke/ psychische beperking op De Fochtel. Hier zijn later ook twee ouderen bijgekomen met een lichte vorm van dementie, die passen in de groep. Januari 2020 waren er 11 bewoners, negen bewoners in de leeftijd van 17 tot 50 jaar en twee ouder dan 74 jaar. Één van de ouderen is in september opgenomen in het verpleeghuis, deze man had in de nacht veel zorg nodig. Ter overbrugging heeft De Fochtel zijn zorgconcept aangepast en is er nachtelijke verzorging geweest, maar voor het langer termijn kon die niet gecontinueerd worden. Sinds november 2020 is het appartement weer bewoonbaar geworden en is er een man in zorg gekomen, waardoor er in december 11 bewoners in zorg zijn bij De Fochtel.

Het begeleid wonen wordt gefinancierd vanuit:

- * de WLZ, - er zijn bewoners met een VG 3, 4 of 6 indicatie. * als onderaannemer van Bezinn, een VV 4, VV 5 en LG 4 indicatie
- * de WMO, beschermd wonen (1)
- * Jeugdwet, via Bezinn, Bij het begeleid wonen zijn er groepsmomenten en er is individuele begeleiding

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de deelnemersgroep en wijzigingen hierin.

Geconcludeerd kan worden dat alle deelnemers passen bij het zorgaanbod wat gerealiseerd wordt op de verschillende gebieden van zorg die De Fochtel te bieden heeft. Hieraan ten grondslag ligt een duidelijke en goede kennismaking waarin dossier vorming plaatsvindt en desbetreffende deelnemer een aantal keren op bezoek komt om een goede indruk te krijgen van de dag zorg ouderen, het wonen of de dagbesteding waarvoor een zorgvrager zich heeft aangemeld. Voor aankomende jaren zal dit een blijvend belangrijk proces zijn die gecontinueerd dient te worden.

Anderzijds heeft De Fochtel uit het afgelopen jaar geleerd dat het belangrijk is tijdens de intake uitsluitingscriteria weer te geven, zodat De Fochtel de zorg blijft bieden die passend is bij de organisatie en haar structuur en er vooraf is ingestemd met wanneer het voor de zorgvrager belangrijk is om een andere woonplek, dagzorg of dagbesteding te zoeken. Voor aankomend jaar dienen deze herschreven te worden, zodat ze up to date zijn en in de intakeformulieren meegenomen kunnen worden.

Daarnaast is geconcludeerd dat er door onvoorziene omstandigheden, het covid-19 virus, verzorgingstehuizen zijn dichtgegaan en deelnemers van de één op de andere dag niet meer naar de dagzorg en/of dagbesteding van De Fochtel konden komen. Dit vraagt om een continu aanpassing van werknemers, deelnemers, vrijwilligers en flexibiliteit in de bezetting van diensten. Afgelopen jaar is des te meer gebleken dat blijven communiceren met alle betrokkenen (zorgvrager, familie, ouders, opvoeders, etc.) een belangrijk onderdeel is. Dit stukje bewustwording zet zich komend jaar voort en er zal op allerlei manier gekeken worden (online, fysiek, telefonisch, post) hoe dit te realiseren is.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

4.3 Personeel

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met het personeel op de zorgboerderij.

Op De Fochtel zijn er een drietal teams aanwezig, één voor woonbegeleiding, één voor de dagzorg ouderen en één team voor dat werkzaam is op de dagbesteding. In alle drie de teams zijn collega's aanwezig die zowel worden ingezet in het begeleidingsteam van het wonen, als in het begeleidingsteam van de dagzorg ouderen en de dagbesteding. Deze overlap heeft te maken met het delen van deskundigheid en de multi inzetbaarheid van het personeel.

Personeel woonbegeleiding

Medio april is er een nieuwe coördinerend begeleider aangenomen, die naast de huidige coördinerende begeleider overkoepelde werkzaamheden verricht en afgelopen november is een stagiaire als begeleider bij het team aangesloten. Dit alles maakt dat het team compleet is en er verder ingezet kan worden op het vergroten van de kwaliteit en stabiliteit. De eerste stappen zijn hier afgelopen jaar in gemaakt door verantwoordelijkheden van een functie, niet onder te brengen bij een andere functie. Personeel voelt zich hierdoor meer verantwoordelijk voor zijn/haar eigen werkzaamheden. Daarnaast wordt er binnen het team bewust ingezet op intervisie momenten waarin casuïstiek wordt besproken, om vanuit daar het handelen te veranderen of situaties te verduidelijken zodat de kwaliteit van het team worden vergroot.

Personeel dagzorg ouderen

Afgelopen jaar zijn er een drietal wijzigingen geweest in het personeel van de ouderen. Eén collega is vertrokken vanwege de wens om meer uren te werken, die bij De Fochtel niet beschikbaar waren. Eén collega is voor onbepaalde tijd met ziekteverlof door onverwachte gebeurtenissen in het privéleven, waarna er één collega voor onbepaalde tijd is aangenomen ter vervanging. Daarnaast is er afgelopen jaar ingezet op meer gestructureerde diensten met vast personeel, waardoor er roosterwijzigingen zijn toegepast die ervoor hebben gezorgd dat er maandelijks een terugkerend rooster ontstaat.

Personeel dagbesteding

Naast de twee vaste begeleiders op de dagbesteding, hebben in het afgelopen jaar twee begeleiders van het wonen hun intrede gedaan in het team (één coördinerend begeleider en verpleegkundig begeleider).

Functioneringsgesprekken

Met alle personeelsleden van de teams zijn er functioneringsgesprekken geweest. Afgelopen jaar is ervoor gekozen om de personeelsleden feedback mee te laten over wat collega's vinden van hun functioneren, zodat er een leeromgeving ontstaat waarin het personeel leert om elkaar te wijzen op verbeteringen en kwaliteiten.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

4.4 Stagiairs

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de stagiairs op de zorgboerderij.

Bij De Fochtel wordt er aan stagiaires een leertraject geboden in de dagzorg ouderen en het begeleid wonen. Dit betekent in de praktijk dat er binnen De Fochtel stage plaatsen zijn voor verschillende opleidingen en niveaus, waarbij er in het afgelopen jaar stages zijn gelopen voor specifieke doelgroepen niveau 3/4, verpleegkundige MBO 4 en HBO SPH. Binnen De Fochtel worden deze trajecten begeleid door een tweetal vaste werknemers waarbij één verantwoordelijk is voor de stagetrajecten van de MBO stagiaires (verpleegkundig MBO 4 opgeleid) en één verantwoordelijk is voor de HBO stagiaires (SPH opgeleid). Beide werknemers hebben nauw contact met elkaar over de trajecten, methodes van begeleiden en raakvlakken tussen MBO en HBO studenten.

In de eerste helft van 2020 zijn er een drietal stagiaires werkzaam geweest die ten tijde van de 1e lockdown zijn gestopt vanwege de coronaperikelen (rond de zomervakantie) en na de zomervakantie zijn de open stageplekken weer gevuld met vier stagiaires in de ouderen zorg op niveau 3/4 specifieke doelgroepen en één stagiaire verpleegkundige niveau 4, die tevens werkzaam is in de woonbegeleiding. Daarnaast is er in het afgelopen jaar een jaarstage geboden aan één HBO PSH stagiaire.

Met de stagiaires worden vooraf afspraken gemaakt over het begeleidingstraject en worden wederzijds verwachtingen uitgesproken. Samen wordt er doormiddel van een kennismakingsgesprek opzoek gegaan naar leerdoelen die passend zijn bij de stagiaire en gerealiseerd kunnen worden in de stageperiode binnen De Fochtel. Van de stagiaires wordt verwacht dat zij aan de hand van een werkmap inzichtelijk kunnen maken wat de stage verwachtingen van school zijn en hoe deze vertaald kunnen worden naar een stagetraject binnen De Fochtel. Gemiddeld wordt er één per week en vast evaluatiemoment georganiseerd tussen de stagiaire en diens vast stagebegeleider en vindt er binnen elke dienst die er gewerkt wordt, feedback plaats. Samen met de werknemers en stagiaires wordt er een openheid gecreëerd waarin een ieder zich vrij voelt om feedback te geven en te ontvangen, waarbij er voor de werknemer en de stage een leeromgeving ontstaat.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

4.5 Vrijwilligers

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de vrijwilligers op de zorgboerderij.

Binnen De Fochtel zijn een viertal vrijwilligers werkzaam, dit is een vast/stabiel team die erg gewaardeerd worden binnen de organisatie. Een tweetal vrijwilligers zijn verantwoordelijk voor het vervoeren van de ouderen uit de dagzorg, zij halen en brengen de ouderen van hun woonplaats naar onze locatie. Ten opzichte van vorig jaar is er niet veel veranderd, de vrijwilligers werken gemiddeld 2 uren per dag, waarbij één vrijwilliger vier dagen werkt en de andere vrijwilliger één dag in de week. Ten aanzien van het covid-19 zijn er aanpassingen gedaan in het vervoer, de vrijwilligers dragen mondkapjes, handschoenen en vervoeren kleinere groepen mensen.

Naast de twee vrijwilligers in het vervoer, zijn er twee vrijwilligers die een aantal dagen in de week helpen/ondersteunen bij de dagzorg ouderen. Eén vrijwilliger is werkzaam als activiteiten begeleider in de dag zorg ouderen die één keer per week van 09:30 tot 16:00 uur aanwezig is op De Fochtel en één vrijwilliger samen met de ouderen drie dagen per week van 10:00 tot 16:00 onderhoudswerkzaamheden (timmeren, onderhoud, etc.) verricht in en rondom de boerderij.

Vrijwilligers hebben bij De Fochtel inspraak over de werkzaamheden die zij verrichten, dagelijks is hier contact over, kunnen er aanpassingen worden gedaan en wordt er stilgestaan bij wat er goed gaat. Daaraan vast is er één moment per jaar waarin samen met de vrijwilligers geëvalueerd wordt en wat de verwachtingen van het aankomende jaar zijn, deze gesprekken worden gedocumenteerd.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiairs en vrijwilligers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de inzet en omgang met personeel, stagiairs en vrijwilligers.

Woonbegeleiding

Er kan geconcludeerd worden dat het niveau van het begeleidingsteam naar wens is en voldoende bevoegd en bekwaam. Ondanks dat verandering altijd op de loer liggen, is het voor het komende jaar belangrijk deze kwaliteit te behouden en de team cohesie te vergroten. Dit gaan wij aankomend jaar doen door enerzijds ontspannen teamactiviteiten te organiseren en anderzijds team/individuele scholingen, wat naar verwachting ten goede komt van de kwaliteiten en het vergroten van kennis. Daarnaast komt het supervisie traject aan bod en wordt er onderling, aan de hand van methodes, met elkaar gekeken naar elkaars kwaliteiten.

Ouderen begeleiding

De afgelopen jaren hebben geleerd dat het werken met dementerende ouderen vraagt om structuur, duidelijkheid en vaste patronen. Hierdoor kan er geconcludeerd worden dat het belangrijk is om ons ervan bewust te zijn dat een vast dienstpatroon een belangrijk onderdeel is. De aankomende tijd wordt hier aandacht aan besteed door personeel op vaste dagen te laten werken, er bekende gezichten zijn en collega's binnen het team elkaar vervangen als dat noodzakelijk is (geen collega's van andere teams inzetten in de ouderen zorg). Het team is voldoende bevoegd en bekwaam.

Dagbesteding team

Er is voor gekozen om een tweetal begeleiders toe te voegen aan het begeleidingsteam om de koppeling tussen het wonen op de boerderij en het werken op de dagbesteding onder de radar met elkaar te koppelen. De kracht waarmee dagbesteding en woonbegeleiding op één locatie wordt geboden en is ingezet wordt hiermee intact gehouden. Vanuit het verleden is gebleken dat wanneer dagbesteding en wonen als losstaand werd ervaren door de deelnemers, problemen of vraagstukken op de dagbesteding werden opgelost/besproken en niet door schemerde in het wonen. Hierdoor konden bijvoorbeeld A en J op een conflict uitlopen in de dagbesteding, maar in het wonen heel goed met elkaar samen zijn. Om toch wat meer verbinding te creëren en administratieve werkzaamheden op te pakken is ervoor gekozen om twee begeleiders uit het wonen, werkzaam te maken binnen de dagbesteding. Er wordt nog steeds voor gekozen om conflicten en vraagstukken op te lossen op de plek waar het zich voordoet, maar de teams (wonen en dagbesteding) kunnen wel verbindingen leggen wanneer er situaties zich voordoen in het wonen die betrekking hebben gehad op de dagbesteding. Hierdoor kunnen situaties verduidelijkt worden en is te herleiden waar frustraties en/of vraagstukken vandaan komen.

Functioneringsgesprekken

Kwaliteiten worden vergroot en inzichten worden verduidelijkt door het functioneren te beoordelen en aan de hand van een functioneringsgesprek te kijken naar waar verbeterpunten liggen of een iemand in zijn eigen kwaliteiten te benutten. Hier heeft het aangepaste format een bijdrage aan geleverd, die voor het komende jaar weer gebruikt zal worden.

* kwaliteiten en inzichten vergroten

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

5 Scholing en ontwikkeling

5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar

In de opleidingsdoelen beschrijft de zorgboer(in) hoe de kennis en vaardigheden van de begeleiders op peil wordt gehouden. Door veranderingen in doelgroepen of zorgzwaarte, veranderingen in wetgeving, etc. zal scholing regelmatig nodig zijn. Daarnaast is het onderling uitwisselen van kennis, informatie en casuïstiek belangrijk voor de ontwikkeling van de zorgboer(in) en medewerkers.

Bij dit onderwerp gaat het om de kennis en vaardigheden, de opleidingen kunt u bij 5.2 beschrijven (in de kennisbank 8.5.2).

Een terugkerende actie binnen De Fochtel is het scholingsaanbod voor alle personeelsleden van De Fochtel. Afgelopen jaar waren de doelen om teamgericht en individuele scholingen aan te bieden, zodat er binnen het team breed gedragen kennis aanwezig is en de deskundigheid van het personeel wordt bevorderd. Binnen beide begeleidingsteams is de deskundigheid op orde ten aanzien van teamgerichte scholing, door opgeleid personeel (HBO en MBO 4) aan te nemen voor verschillende functies, deze met elkaar binnen een verkapte 'supervisie' samen te laten nadenken over casuïstiek en praktijkervaringen, om zo de onderlinge samenwerking, kennis en kwaliteit van zorg te verbeteren. Waarbij ter aanvulling deelgenomen wordt aan BHV en medicatietrainingen, zodat de reguliere zorg geboden kan worden.

onderstaand is aan bod gekomen, maar niet voldoende of naar verwachting (door covid-19).

Daarnaast heeft De Fochtel als doelstelling gehad om personeel individueel te scholen en dit terug te laten komen in de praktijk. Hierop kan geconcludeerd worden dat door covid-19 verschillende instituten het aanbod van cursussen hebben verplaatst, geannuleerd of aangepast waardoor het dit jaar niet is gelukt om een ruim aanbod aan het verbreden van kennis ten aanzien van methodiek, AVG, onbegrepen gedrag, dementie, etc. in huis te halen en is het voor aankomend jaar belangrijk dat hier een vervolg op wordt gegeven.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten

Een beschrijving van welke scholing afgelopen jaar is gevolgd, wie eraan hebben deelgenomen en of de scholing met goed gevolg is afgerond.

Eigenaar Petra van Rozen neemt deel aan een supervisie groep van zorgboerderijen met een soortgelijke bedrijfsvoering en één coördinerend begeleider (Tim) is actief in een supervisie groep van Bezinn, waaraan zorgboerderijen met jeugdigen onder de 18 jaar aan deelnemen.

Daarnaast zijn er een aantal scholingsactiviteiten geweest voor het (team) personeel van De Fochtel. Medio juni heeft er BHV trainingen plaatsgevonden bij BHV Friesland, waarvoor een ieder is geslaagd en medio oktober zijn er medicatietrainingen gevolgd bij het Instituut Verantwoord Medicijngebruik, waarvoor een ieder geslaagd is.

Aansluitend op de groepsgerichte scholing, heeft er dit jaar één fysieke scholing plaatsgevonden voor een coördinerend begeleider (Noëlia). Zei heeft in een tweedaagse scholing kennis genomen van "*seksuele voorlichting: de kunst van het verstaan*". Deze studiedagen waren zeer methodisch van aard. Seksuele hulpvraagverduidelijking wordt gerealiseerd middels het toepassen van de methodiek van de hermeneutische cirkel; waarmee het mogelijk wordt om zo adequate mogelijk seksuele voorlichting te geven, toegesneden op die ene specifieke cliënt, binnen diens unieke context.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

5.3 Opleidingsdoelen komende jaren

Een beschrijving van de opleidingsdoelen voor de komende periode.

Het doel voor de aankomende jaren is om zeer actief te zijn in het bijscholen van personeel waar noodzakelijk is. Er dient ingespeeld te worden op de vele verandering die er in de zorg gaan zijn, waarbij te denken valt aan de AVG, wet zorg/dwang, etc. Hiervoor is het belangrijk dat het personeel blijft inspelen op de verandering in de zorg, door een scholingsaanbod te krijgen vanuit De Fochtel. De eerste stappen zijn hierin gemaakt door de scholingsgids van Bezinn onder de aandacht te hebben gebracht bij het personeel en een ieder een tweetal cursussen mag uitzoeken voor het komende jaar.

Daarnaast staat vast dat één personeelslid zich laat scholen in 'professioneel communiceren' en één personeelslid een 'AVG' scholing gaat volgen. Wat betreft de scholing 'professioneel communiceren' betekent dit dat er binnen een tweedaagse opleiding toegewerkt wordt naar het leren van het teambuildingsmechanisme "de petten van de Bono", om deze ten behoeve van het begeleidingsteam in te zetten. Zodat er doormiddel van een hoge mate van zelf reflectie, een ieder zijn kwaliteiten in het team naar voren laat komen. Ten aanzien van de AVG scholing is het belangrijk dat de medewerker zijn rol als aandachtsfunctionaris goed kan vervullen en zorgt voor informatie overdracht binnen de begeleidingsteams.

Wat betreft teamtraining is voor komend jaar het doel om een drietal teamscholing te organiseren genaamd "wat is autisme", "hechting en trauma" en "dementie". De wens om de teams hierin te scholen komt voort uit de veranderende zorgvragen van bewoners en gasten binnen De Fochtel. Daarnaast worden er het komende jaar een aantal bijeenkomsten georganiseerd waarin medewerkers met elkaar een werkvorm gebaseerd op de SEO-R 2 Schaal voor Emotionele Ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking gaan volgen, om inzicht te krijgen in bepaalde ontwikkelingsfasen en hierop hun begeleidingsstijlen kunnen aanpassen. Wanneer de teams hierin geschoold zijn is de verwachting dat de zorginhoudelijke kwaliteiten van individuele werknemers verbeterd gaat worden.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van scholing en ontwikkeling.

Geconcludeerd kan worden dat er ten opzichte van vorig jaarverslag enkele scholing/supervisie trajecten zijn opgestart en afgerond, dit is een goed teken. Wat betreft de scholing betekent dit voor de organisatie dat een ieder BHV bevoegd is en medicatie op een verantwoorde wijze uitgedeeld kan worden omdat een ieder de scholing heeft afgerond. Daarnaast wordt er binnen supervisie gereflecteerd op verschillende lagen binnen de organisatie (Landelijk niveau, organisatie niveau en cliënt niveau), waardoor er kritisch gekeken wordt naar de zorg die er binnen onze organisatie geboden wordt en waar verbeteringen liggen. Hierdoor kan er gezegd worden dat De Fochtel een organisatie is, die scherp naar zichzelf durft te kijken, zich aanpast aan de tijd (veranderingen) en zoekt naar de hoogst mogelijke kwaliteit van zorg.

Anderzijds trekken wij ook leer uit ons scholingsaanbod en kan geconcludeerd worden, al dan niet door het covid-19 virus, dat er dit jaar te weinig geplande scholingen een doorgang hebben gevonden. Met name de individuele scholingen, waarmee personeelsleden hun vaardigheden en kennis kunnen verbreden. Voor aankomend jaar zijn hier veranderingen in doorgevoerd en hebt u kunnen lezen dat de eerste stappen zijn gezet. Medio Februari/Maart worden de scholingswensen geïnventariseerd en een ieder ingeschreven. Echter is het omtrent de ontwikkelingen van het covid-19 virus afwachten welke scholingen een doorgang vinden, of worden aangepast in de vorm van een online cursus o.i.d.

De scholingen/voorlichtingen die op het programma staan voor aankomend jaar zijn AVG, Hechting en trauma, Wat is Autisme en Dementie. Daarnaast staan er een aantal individuele scholingen op het programma, waar een ieder een vrije keuze in heeft.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

6 Terugkoppeling van deelnemers

De kwaliteit van de zorgverlening van zorgboeren wordt mede getoetst aan de hand van evaluatiegesprekken, inspraakbijeenkomsten en deelnemerstevredenheidsmeting. De reacties van de deelnemers die hiermee worden verzameld, geven belangrijke informatie aan de zorgboer(in).

6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers

Elke deelnemer heeft jaarlijks een evaluatiegesprek met de begeleiding en eventuele betrokkenen waarin wordt besproken hoe de deelnemer de zorg op de zorgboerderij ervaart en of de begeleidingsdoelen zijn behaald. In deze paragraaf wordt beschreven hoe de evaluatiegesprekken zijn verlopen.

Voor zowel de dagbesteding, ouderenzorg en het begeleid wonen zijn er jaarlijks evaluatiegesprekken die worden gevoerd met betrokkene, diens netwerk en zijn/haar persoonlijke begeleider (ouder, verzorg). Dit is een officieel evaluatiemoment waarvoor tijd wordt genomen die noodzakelijk is. Tijdens de evaluaties wordt er inhoudelijk ingegaan op het zorgplan (ouderenzorg en begeleid wonen) en dagbestedingsplan (dagbesteding) van diegene die zorg aangeboden krijgt. Voor het evaluatiegesprek wordt een agenda wordt een aantal uur uitgezet, een uitnodiging verstuurd en het plan doorlopen om smart geformuleerd doelen en levensgebieden te evalueren. Hierdoor wordt een compleet beeld gecreëerd van zijn/haar ontwikkeling en begeleidingsvragen, waar uiteindelijk een nieuw zorgplan wordt gemaakt voor het aankomende jaar. Voorafgaand aan een evaluatie gesprek, wordt binnen de verantwoordelijk teams een kort zorg overleg (KZO) gehouden zodat alle personeelsleden die met de zorgvrager te maken heeft, worden meegenomen in de ontwikkeling die is doorgemaakt, of om begeleidingsvragen te verduidelijken.

Wat betreft het begeleid wonen is er voor alle 11 bewoners tweemaal per jaar een evaluatie moment (één KZO en één zorgplan bespreking), wat een totaal van 22 evaluatiegesprekken maakt over het gehele jaar. In algemene zin komt er aan de hand van levensgebieden en huidig beeld van functioneren naar voren, waar staat de bewoner, hoe is het afgelopen jaar gegaan en hoe gaan we verder. In deze besprekingen staat de bewoner centraal en wordt er samen (bewoner, begeleiding, ouders/vertegenwoordigers) gekeken naar welke doelen hij/zij wil behalen en hoe de zorg er op dat moment uit moet komen te zien. Anderzijds wordt er ook stil gestaan bij het huidig functioneren, de begeleidingsvragen en wordt met wederzijdse overeenstemming gewerkt naar een stabiel functioneren van de bewoner. Over het algemeen geven de bewoner aan dat zij zichzelf kunnen zijn binnen de organisatie, zich kunnen ontwikkelen en De Fochtel een veilige, gezellige en leerzame basis is. De bewoners ervaren een gevoel van veiligheid, waarin ze zich bezig kunnen houden met hun leerproces en doelen die zij na willen streven. De Fochtel vormt een vangnet van gelijkwaardigheid en vertrouwen, wat maakt dat bewoners De Fochtel zien als thuis komen.

Daarnaast is bovenstaande beschrijving een klimaat wat zich op alle vormen van zorg binnen het bedrijf voortzet, hiermee kan geconcludeerd worden dat ook binnen de ouderenzorg en dagbesteding evaluatie momenten plaatsvinden en er zorgplannen (dagbestedingsplannen) worden gemaakt samen met de zorgvragers. Aangaande de ouderenzorg en dagbesteding is ervoor gekozen om eenmaal per jaar het zorgplan te evalueren, omdat de frequentie in vergelijking met 24 uurszorg begeleid wonen een aanzienlijk stuk minder is. Echter is het in de praktijk wel zo dat naast de formele evaluatiemomenten er geregeld gesprekken plaatsvinden waarin de voortgang en begeleidingsvragen worden besproken met de zorgvragers.

Ten aanzien van het covid-19 virus hebben de evaluatie gesprekken in aangepaste en binnen de geldende maatregelen plaatsgevonden. Dit heeft in de praktijk betekent dat een evaluatiegesprek op 1,5 meter, met één ouder/vertegenwoordiger en met een gezondheidscheck plaatsgevonden.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de evaluatiegesprekken. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Geconcludeerd kan worden dat de kwaliteit van de evaluatiemoment naar wens is en de uitkomsten van de gesprekken zorgen voor perspectief van de cliënt en verbondenheid tussen cliënt, diens netwerk en begeleiding. Naast dit proces is het belangrijk, en voor aankomend jaar een verbeterpunt, dat KZO verslagen breder gedragen worden binnen de teams. Logistiek gezien, zijn de KZO bespreken, waarvan eerder is gezegd deze binnen de verantwoordelijke teams besproken worden, dit jaar niet altijd voorgekomen. De KZO besprekingen zijn besproken binnen een select groepje (coördinerend begeleiders en eigenaar). Dit is enerzijds gekomen door de beknelende vergaderstructuur binnen de teamvergaderingen van het begeleid wonen, waardoor er simpelweg geen tijd was om een KZO bespreking te organiseren. Voor aankomend jaar is dit verandert en is er binnen de vergaderstructuur tijd gemaakt voor een KZO bespreking, voor aankomend jaar dient dit gecontinueerd te worden en eens per vier weken terug te komen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

6.3 Inspraakmomenten

Minimaal ieder kwartaal wordt er op de zorgboerderij een inspraakmoment gehouden. Hierbij krijgen alle deelnemers de gelegenheid om met elkaar aan te geven wat ze graag anders of toegevoegd zouden willen zien op de zorgboerderij.

Eenmaal per week op woensdagavond om 18:30 uur wordt er een bewonersvergadering gehouden, dit is een vaste en terugkerende afspraak waar de bewoners op rekenen. De vergadering wordt na een gezamenlijk eetmoment gehouden zodat alle bewoners aanwezig zijn. Er wordt gewerkt met een vaste terugkerende agenda, iedere bewoner krijgen los van elkaar de beurt om iets in te brengen, dit kunnen vragen, klachten, opmerkingen of wat iemand ook maar ter tafel wil brengen. Anderzijds wordt het inspraakmoment gebruikt om vanuit de organisatie informatie over te dragen die bewoners aangaan, dit kunnen bijvoorbeeld coronaregels zijn of veranderingen in gezamenlijke groepsafspraken etc. De onderwerpen worden met elkaar breed gedragen en een ieder krijgt een inspraakmoment en in de meeste gevallen wordt er direct een actie aan gekoppeld. In algemene zin komen er uit de vergaderingen punten ter verbetering van irritaties, vragen die met elkaar worden besproken of activiteiten die worden uitgezet. Een actueel punten van de afgelopen tijd is covid-19 hierover zijn veel vragen geweest en/of opmerkingen. Tijdens de vergadering werd het beleid besproken en was er voor de bewoners inspraak over ingezette acties en/of verbeteringen.

Daarnaast is er binnen de dagbesteding één keer in de twee maanden een teamoverleg waarin met de deelnemers volgens een vaste structuur wordt gesproken over het werken en de omgang met elkaar. Het teamoverleg wordt als waardevol ervaren omdat deelnemers zich vrij voelen in het meedenken over de werkzaamheden en anderzijds onderlinge afspraken met elkaar maken over de samenwerkingen.

Betreffende de inspraakmomenten in de dagzorg ouderen kan er geconcludeerd worden dat dit gemiddeld gezien vijfmaal per week wordt uitgevoerd, waarbij er individueel met de ouderen wordt gesproken. Hier is voor gekozen omdat de groep zorgvragers voor een groot deel bestaan uit dementerende ouderen en uit de praktijk blijkt dat wanneer je dagelijks met de ouderen spreekt over de zorg die zij ervaren, je hier als begeleider direct op kan inspelen en eventuele veranderingen in aan kan brengen. Tijdens het inspraakmoment is er ruimte voor vragen, klachten, opmerkingen of leuke ervaringen. De inbreng en tevens het gesprek dat hieruit voortvloeit wordt als zeer waardevol ervaren en vastgelegd in dagelijkse rapportages die de zorgvragers of diens netwerk kunnen raadplegen als dat wenselijk is.

Naast bovenstaande momenten is er een plan van aanpak gemaakt om groep gerelateerde inspraakmomenten te creëren, deze is bijgevoegd in de bijlage en direct toegepast in de praktijk. Samen met de ouderen heeft er een overleg plaatsgevonden, waarin in de groep met elkaar is gesproken over de zorg die er geboden wordt en de groepscohesie die er heerst. Van dit "overleg" is er een verslag gemaakt, die later gebundeld is ten behoeve van het kwaliteitssysteem en het jaarverslag van 2021.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

Bijlagen

- PVA inspraakmomenten ouderenzorg

6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de inspraakmomenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Geconcludeerd kan worden dat de inspraakmomenten van bewoners naar tevredenheid zijn. Opvallend is dat de inspraakmomenten zorgen voor een bepaalde openheid waarin bewoners hun vragen durven te stellen en opmerkingen kunnen geven. Om dit proces te kunnen continueren is het noodzakelijk dat begeleiding een actieve houding aanneemt tijdens de vergaderingen, een ieder uitnodigt om zijn/haar vragen en opmerkingen bespreekbaar durft te maken en de overdracht van informatie aangaande groeps beslissingen blijft gebruiken voor het inspraakmoment. Daarnaast is het belangrijk dat begeleiding zich bewust blijft van de waarde die een inspraakmoment heeft, wanneer dit enigszins zou afzakken is het belangrijk dat er vanuit hogere hand gestuurd wordt op het aanhouden van de vergaderingen op woensdagavond.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers

Ieder jaar wordt de tevredenheid van de deelnemers gemeten. De zorgboerderij kan hiervoor zelf een vragenlijst opstellen of gebruik maken van bestaande instrumenten. De deelnemers kunnen de vragenlijst anoniem invullen.

Medio mei hebben de klanttevredenheidsonderzoeken plaats gevonden binnen het wonen, dagzorg ouderen en de dagbesteding. Er is gekozen voor een vragenlijst van Vanzelfsprekend aangevuld/aangepast naar de zorg van De Fochtel. De vragenlijst bestaat uit duidelijke vooropgestelde multiple choice vragen en open vragen, waardoor de deelnemer zijn antwoord kan toelichten. Iedere zorgvrager op De Fochtel heeft een klanttevredenheidsonderzoek ingevuld met een vaste begeleider. Hier is voor gekozen omdat deelnemers zelf de wens uiten om met een vertrouwd persoon uit zijn directe omgeving een mening te geven over de zorg die hij/zij geboden krijgt. Wetende dat hiermee niet de volledige anonimiteit gewaarborgd kan worden, is ervoor gekozen om vooraf naar de deelnemer te verduidelijken dat het om zijn/haar mening gaat, er geen goede of foute antwoorden zijn en is de begeleider geïnstrueerd dat hij/zij zich niet suggestief mag opstellen. Anderzijds geven deelnemers aan dat zij kunnen toelichten hoe ze over bepaalde vragen nadenken en begeleiding ze hierbij kan helpen. Hierbij kan gedachten worden aan de vraag "*je veilig voelen in je eigen omgeving*", hierbij gaf een deelnemer aan dat hij door zijn schizofrenie zich soms angstig voelt wanneer hij alleen is, hieruit is een actie gekomen om contact op te nemen met zijn vaste psychiater en zijn er contactmoment bijgekomen ten goede van zijn gedachten/gevoelens. De vragenlijsten omvatten vragen omtrent privacy, veiligheid, respect, je prettig voelen, vraaggerichtheid, zelf beslissen, maaltijden, informatie overdracht, keuze activiteiten, vertrouwensband begeleiding, omgang medebewoners en eigen inbreng. Per onderwerp zijn een aantal vragen uitgeschreven die beantwoord dienen te worden met altijd, meestal soms nooit of n.v.t. Daarnaast geeft de deelnemer een rapport cijfer over de Fochtel.

Onderstaand wordt per zorgaanbod aangegeven hoeveel metingen er zijn verricht en wat er in algemene zin uit de metingen zijn gekomen.

Tevredenheidsonderzoek dagzorg ouderen:

Er zijn 20 tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd, de conclusies zijn:

Vraag:

Komt u graag naar de zorgboerderij?

19 gasten gaven aan van Ja, één gast gaf aan dat hij liever thuis was, maar om zijn vrouw te ontlasten ging hij naar de zorgboerderij. Deze meneer had het wel naar zijn zin.

De reacties waren dat het goed voelt, men het fijn vindt en geniet van de contacten met anderen.

Welke activiteiten vindt u het leukst?

7 gasten gaven aan de ze het leuk vinden om te klussen, de dieren te verzorgen

Tevens gaven de 10 mensen aan dat ze het leuk vinden om buiten bezig te zijn met bloemen en tuinwerkzaamheden. Er zijn gasten die bij aankomst het liefst gelijk naar binnen gaan, met elkaar zijn ze dan meer bezig met huiskameractiviteiten. Dit zijn dan bewegingsactiviteit, voorbereiden maaltijd, afwassen, wandelen, creatieve activiteiten en het spelen van spelletjes.

19 mensen vinden het ook leuk om te gaan toeren en uitstapjes te doen, het met elkaar bezig zijn staat hierin voorop.

Is er iets wat u niet leuk vindt?

Twee mensen gaven aan dat ze niet van spelletjes houden en onkruid wieden.

(Hier houden we rekening mee, we bieden dan wat anders aan)

De gasten geven aan dat ze altijd de ruimte hebben om aan te geven welke werkzaamheden/ activiteiten ze willen en kunnen doen.

Men vindt het werk/ activiteiten lichamelijk en psychisch niet te zwaar.

De Boerderij: is goed bereikbaar, een ieder wordt opgehaald. Men voelt zich op zijn gemak, hebben goed contact met andere gasten. Men voelt zich onderdeel van de groep. Men voelt zich betrokken.

Het gemiddelde cijfer is een 8.

Opmerkingen zijn:

Er worden wel eens uitjes gepland op een bepaalde dag, iemand die dan op 1 dag in de week komt maakt dan wel mee dat ze niet met uitjes mee kan.

Men heeft het ontzettend naar de zin

Een luisterend oor doet goed.

Tevredenheidsonderzoek wonen

Over algemene zin kan gezegd worden dat een ieder zich prettig voelt in zijn eigen omgeving, gewaardeerd wordt en zich veilig voelt. Daarnaast voelt een ieder zich vertrouwd bij zijn begeleiders, kan hij zijn vragen hierbij kwijt en voelt zich gesteund/gehoord in de zorgvragen die hij heeft. Dit maakt dat 9 van de 11 ondervraagden aangeven dat de zorg en ondersteuning die zij krijgen altijd bijdragen bij het leven zoals zij dat willen, de anderen vonden dat dit meestal zo was omdat het ook niet altijd nodig is. Daarnaast kan gezegd worden dat een ieder zelf leert keuzes maken en zich hierin gesteund voelt, dit maakt dat een ieder de eigen regie over zijn leven voert. Dit maakt dat het gemiddeld cijfer uit het tevredenheidsonderzoek neer komt op een 8.4. Verbetering uit het tevredenheidsonderzoek liggen in het organiseren van activiteiten waartoe een ieder zich betrokken voelt en worden nader toegelicht. Onderstaand zijn een aantal onderwerpen en acties uitgeschreven;

Veiligheid

9 van de 11 ondervraagden geven aan zich altijd veilig te voelen wanneer ze alleen zijn en 11 van de 11 geven aan dat hun spullen hier altijd veilig zijn. Daarnaast geven 10 van de 11 aan dat wanneer ze direct hulp nodig hebben dit altijd krijgen.

Respect

11 van de 11 ondervraagden geven aan altijd met respect te worden behandeld door de mensen die hen begeleiden en 8 van de 11 geven aan dat ze altijd hun mening kunnen geven zonder bang te zijn voor de gevolgen, de andere drie geven aan dat dit meestal het geval is.

Je prettig voelen

11 van de 11 ondervraagden geven aan dat ze zich hier altijd thuis voelen en dat 11 van de 11 het wonen op de Zorgboerderij altijd aan anderen zal aanbevelen.

Activiteiten

7 van de 11 ondervraagden geven aan dat ze afgelopen week hebben deelgenomen aan een zinvolle activiteit. Hieruit is een actie gekomen voor het hervatten van de activiteiten avond op donderdag en zijn er gezamenlijke werkzaamheden verricht tot het inrichten van een mancave. Daarnaast geven 7 van de 11 ondervraagden aan meestal tijd te kunnen doorbrengen met medebewoners en wordt met bovenstaande actie gepoogd het gemiddelde te verhogen. Ter aanvulling op dit proces wordt er samen met de bewoners gezocht naar activiteiten.

Tevredenheidsonderzoek dagbesteding

Van de 8 deelnemers gedurende het jaar zijn er een 6tal tevredenheidsonderzoeken ingevuld. Eén deelnemer had geen behoefte aan het invullen van een tevredenheidsonderzoek en één deelnemer nam deel aan de dagbesteding na de periode van tevredenheid metingen en zal volgend jaar meegenomen worden in het proces.

In algemene zin is een ieder tevreden over de dagbesteding die zijn geboden krijgen en komt men graag naar de boerderij. Over het algemeen wordt er aangegeven dat de affiniteit met het boeren leven terug komt in de dagbesteding en hier passende werkzaamheden worden verricht naar een ieder zijn wens. Deelnemers geven aan het gezellig te vinden op de momenten dat ze samen werken, maar ook behoefte hebben om zelfstandig te werken omdat het vele bij elkaar als druk wordt ervaren. De gemiddeld score is een 7,8 en volgens de deelnemers liggen er verbeterpunten in het verdelen van taken als het gaat om tractor en heftruck rijden. Naar de deelnemers is benoemd dat taken worden afgewisseld zoveel als dat mogelijk is en er rekening wordt gehouden met hoeveel een ieder op de tractor/heftruck heeft gereden. Onderstaand zijn een aantal onderwerpen en acties uitgeschreven;

kom je graag naar de dagbesteding op de Zorgboerderij?

5 van de 6 onderzoeken geven aan dat dat ze heel graag naar de dagbesteding komen, één deelnemer vindt het belangrijk dat hij in een goede groepssamenstelling is.

Werk

6 van de 6 deelnemers geeft aan voldoende afwisseling te ervaren in de werkzaamheden, zij mogen graag op de heftruck rijden, dieren voeren, onderhoudt plegen, klussen, etc. Daarnaast vinden 5 van de 6 deelnemers het werk lichamelijk niet zwaar en vinden 6 van de 6 het werk niet psychisch belastbaar. 6 van de 6 deelnemers kunnen hun persoonlijke doelen bereiken.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de tevredenheidsmeting. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

De tevredenheidsonderzoeken die zijn afgenomen hebben tot verschillende nieuwe inzichten en aanpassingen voor het aankomende jaar geleid. Ten aanzien van het meetinstrument zelf is het belangrijk dat er minder keuzemogelijkheden zijn in de antwoordkeuzes; altijd, meestal, soms en nooit. Uit de feedback kwam dat 'meestal' en 'soms' nagenoeg gelijk zijn en voor warring zorgen in de antwoordkeuzes, voor aankomend jaar is het belangrijk het meetinstrument hierop aan te passen. Het heeft de uitkomsten van de tevredenheidsonderzoeken niet beïnvloed omdat zowel in de verwerking als in de afname 'meestal' en 'soms' als gelijk zijn gelabeld/gemarkeerd.

Daarnaast is er geconcludeerd dat een tevredenheidsonderzoek kan leiden tot nieuwe inzichten. Te merken aan de ondervraagden is dat zij het erg waarderen om met een vertrouwd en bekend persoon het onderzoek in te vullen, enerzijds zien zij dat als een moment van één op één contact en anderzijds voelen/benoemen zij zich op hun gemak te voelen en het idee te hebben alles te kunnen bespreken. Dit gevoel van openheid is te merken in de organisatie, waarin een ieder zich vrij voelt om zijn/haar mening te delen. Daarnaast zijn er uit de metingen resultaten gekomen die betrekking hebben op een persoonlijke ontwikkelingen en hieruit gelijk acties uit zijn gekomen bijv; het contactmoment van B of het vermeerderen van één op één momenten van S. Voor aankomend jaar is het belangrijk om een groot aantal tevredenheidsonderzoeken af te nemen en het belang hiervan bij de zorgvragers onder de aandacht te brengen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

7 Meldingen en incidenten

Op een zorgboerderij wordt geleefd en gewerkt in kleine of grote groepen, er wordt gewerkt met dieren en gereedschap. Daarbij kunnen ongevallen of incidenten voorkomen. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat er op de zorgboerderij is voorgevallen, hoe er met deze situaties is omgegaan, wat er uit de analyse van de situatie kan worden geleerd en tot welke acties dit heeft geleid. Voor alle meldingen en incidenten geldt dat de privacy van betrokkenen voorop staat. Wanneer om privacyredenen een melding of de toelichting daarop niet kan worden gepubliceerd, heeft de zorgboer(in) in een bijlage verantwoording afgelegd. Deze bijlagen worden niet gepubliceerd.

Wanneer er geen meldingen en/of incidenten hebben plaats gevonden is er enkel een conclusie beschreven.

7.1 Ongevallen en bijna ongevallen

Alle ongevallen en bijna ongevallen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een enkel ongeval of een reeks van kleine ongevallen kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Jaarverslag FOB0- Meldingen 2020 van Zorgboerderij de Fochtel

In het jaar 2020 zijn er 7 FOB0- Meldingsformulieren ingevuld. Betreffende de categorieën, medicatie, letsel deelnemer en Agressie.

Ongevallen/bijna ongevallen deelnemer:

5 meldingen

De 5 meldingen rondom letsel van deelnemers betreft 3 verschillende deelnemers. In alle gevallen van de meldingen betreft het bekend gedrag passend bij het ziektebeeld en was er sprake van een risico op letsel.

Deelnemer 1, eerste en tweede melding, is een oudere man op leeftijd welke ondersteuning nodig heeft bij het opstaan uit de stoel en of het bed. Het komt voor dat Dhr. niet stabiel op zijn benen staat en wegglijdt. Tijdens het wegglijden heeft het personeel Dhr. dermate tot zitten ondersteund waardoor er geen letsel is ontstaan. Het afgelopen jaar zijn er verschillende hulpmiddelen ingezet om op zoek te gaan naar de veiligste en prettigste manier van ondersteunen. Zo is er o.a. geprobeerd te werken met een tillift, heeft Dhr. een nieuwe rolstoel aangemeten gekregen en is het personeel door de verpleegkundige in dienst gecoacht in welke handelingen te verrichten en waar op te letten. De derde melding betreffende deze deelnemer had betrekking op een rolstoel. Dhr. heeft zich afgezet en zijn gewicht naar achteren geplaatst waardoor hij met rolstoel en al achterover is gevallen. Dhr. heeft zich niet bezeerd en is met de schrik ervan afgekomen. Beschreven situatie is in het team besproken, Dhr. heeft een nieuwe (zwaardere) rolstoel aangemeten gekregen.

Deelnemer 2 en vierde melding, is een man met een geestelijke en lichamelijke beperking waarbij verdere geestelijke en lichamelijke achteruitgang in de lijn der verwachting ligt. Dhr. heeft een alarmknop om zijn pols waar hij geen gebruik van maakt. Passend bij het ziektebeeld valt Dhr. omdat hij geestelijk denkt dat hij nog goed ter been is. Wanneer hij geen gebruik maakt van de rollator, komt hij er halverwege achter dat zijn benen hem niet kunnen dragen en valt Dhr. Wanneer begeleiding constateert dat dhr. is gevallen wordt er nazorg geboden en door verpleegkundig specialisten onderzocht of dhr. letsel heeft opgelopen, bij eventueel letsel wordt de huisarts geraadpleegd en in overleg met Dhr. en zijn vrouw is er een Geaccepteerd Valrisico ondertekend.

Deelnemer 3 en vijfde melding, betreft een jongeman welke bekend is met een korte spanningsboog en concentratieproblemen, tijdens werkzaamheden raakt hij afgeleid waardoor hij niet oplet en zijn vinger tussen twee betonplaten krijgt. Na het incident is er nazorg geboden, de vinger verbonden en nabijheid geboden ter geruststelling van de jongeman. Daarnaast is begeleiding samen met de jongeman naar de huisartsenpost geweest. Binnen het team is bovenstaande melding besproken. Hieruit voortkomend en wetend welke problematiek er speelt, is het advies richting de deelnemer om het gebruik van medicatie te overwegen om rustiger en alerter te kunnen functioneren, daarnaast is er binnen het team afgesproken dat dergelijke werkzaamheden individueel voor besproken dienen te worden met de deelnemer.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

7.2 Medicatie

Op de zorgboerderij worden medicijnen verstrekt en/of toegediend wanneer de begeleiding daarvoor bevoegd en bekwaam is. Het kan ook zo zijn dat een deelnemer zelf medicijnen meeneemt en inneemt gedurende het verblijf op de zorgboerderij. Wanneer er een incident plaatsvindt rondom de medicatie moet dit worden vastgelegd. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Jaarverslag FOBO- Meldingen 2020 van Zorgboerderij de Fochtel

In het jaar 2020 zijn er 7 FOBO- Meldingsformulieren ingevuld. Betreffende de categorieën, medicatie, letsel deelnemer en Agressie. Verdeeld in de volgende volgorde.

Medicatie:

1 melding vergeten medicatie

De melding "Vergeten Medicatie" betreft een baxterzakje met medicatie, uitgereikt aan de bewoner, deze heeft het zakje op een andere plek neergelegd dan gebruikelijk. De bewoner werd vervolgens afgeleid en heeft niet meer aan zijn medicatie gedacht. De des betreffende collega had erop toe moeten zien dat de medicatie in het zicht werd ingenomen. Er is sprake van een risico omdat het medicatie betreft die invloed heeft op een opgebouwde spiegel.

De voortkomende actie vanuit deze melding om herhaling te voorkomen was een teamoverleg waarin de procedure rondom het verstrekken van medicatie extra onder de aandacht is gebracht, daarnaast is er individueel met de bewoner gesproken over de vergeten medicatie en wordt er bij het uitreiken van medicatie op toegezien dat het direct wordt ingenomen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

7.3 Agressie

Alle agressie-incidenten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Jaarverslag FOBO- Meldingen 2020 van Zorgboerderij de Fochtel

In het jaar 2020 zijn er 7 FOBO- Meldingsformulieren ingevuld. Betreffende de categorieën, medicatie, letsel deelnemer en Agressie. Verdeeld in de volgende volgorde.

Agressie:

1 melding

De melding betreffende categorie Agressie, is een jonge man met een lage emotionele ontwikkeling. Hij reageert primair op emoties en in dit geval slaat hij van boosheid een kop koffie van tafel en slaat met een vuist op een schilderij op de muur. Hierbij bezeert hij zijn vuist. Doordat hij impulsief reageert op zijn boosheid loopt hij het risico zichzelf of anderen te bezeren of schade aan te richten aan zijn omgeving. In overleg met de bewoner is besloten dat hij tijdens dit moment naar zijn kamer is gegaan om tot rust te komen, waarna op een later moment in dezelfde dienst met hem is gesproken over zijn gedrag. Daarnaast is eerder beschreven melding in het team besproken (prikkelregulatie betreffende deze deelnemer). Hieruit voortgekomen is dat bij aanvang dienst met de bewoner wordt gesproken om spanning te kunnen filteren, zodat spanning zich niet opbouwt en er gelijk actie ondernomen kan worden (irritatie jegens anderen, etc). Anderzijds is er een gedragswetenschapper benaderd om mee te denken in een passende benaderingswijze, om de kans op herhaling te verkleinen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

7.4 Ongewenste intimiteiten

Alle incidenten rondom ongewenste intimiteiten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.5 Strafbare handelingen

Alle incidenten rondom strafbare handelingen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.6 Klachten

Alle klachten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan welke klachten zijn ingediend en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een klacht kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het ontstaan en afhandelen van meldingen en incidenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Geconcludeerd kan worden dat het werken met FOBO-meldingsformulieren de incidenten goed verduidelijken en lijden tot verbetering van zorgkwaliteit of voorkoming van incidenten. Het formulier geeft inzicht in het type melding, soort incident, toelichting van de situatie, hoe het de situatie voorkomen had kunnen worden en welke actie er aan wordt gekoppeld. Daarnaast worden meldingen besproken in teamvergaderingen zodat er uit de melding een leer getrokken kan worden en dergelijke situaties niet/minder voorkomen. Wanneer dit proces is afgerond, wordt de melding afgesloten en bewaard.

Fobo-meldingsformulieren hebben een centrale plek binnen de teamvergadering, zo worden ze niet vergeten en kunnen er acties uit ondernomen worden. Voor aankomend jaar is het belangrijk deze werkvormen in stand te houden, zodat het door medewerkers als belangrijk wordt ervaren om incidenten te melden. Hier zal ook altijd nadrukkelijk naar verwezen worden door de coördinerend begeleiders of eigenaresse.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

8 Acties

Werken aan kwaliteit is een continu proces, waarbij alle stappen die genomen worden om de situatie op peil te houden of te verbeteren kunnen worden vastgelegd in een actie. De actielijst is een belangrijke weergave van de activiteiten van de zorgboerderij in het algemeen en op het vlak van kwaliteit.

8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties

In het afgelopen kalenderjaar zijn onderstaande acties uitgevoerd. Waar nodig heeft de zorgboer(in) een toelichting gegeven op de uitvoering van de actie.

Laat Stigas de RI&E voor zorgboerderijen en de RI&E voor melkveehouderij toetsen.

Geplande uitvoerdatum: 01-11-2020
Actie afgerond op: 03-11-2020 (Afgerond)
Toelichting: Het eindrapport van de RI&E hebben wij op 03-11-2020 verkregen. Hiermee is de actie afgerond.

Organiseren van een heidag.

Geplande uitvoerdatum: 30-06-2020
Actie afgerond op: 17-09-2020 (Afgerond)

Tevredenheidsmeting onder bewoners uitvoeren.

Geplande uitvoerdatum: 31-07-2020
Actie afgerond op: 10-06-2020 (Afgerond)

Actualiseer uw werkbeschrijving en dien deze in ten behoeve van de audit

Geplande uitvoerdatum: 01-08-2020
Actie afgerond op: 17-06-2020 (Afgerond)

tevredenheidsonderzoek ouderen

Geplande uitvoerdatum: 30-09-2020
Actie afgerond op: 18-06-2020 (Afgerond)

tevredenheidsonderzoek dagbesteding

Geplande uitvoerdatum: 30-09-2020
Actie afgerond op: 11-06-2020 (Afgerond)

Actiepunten uit actielijst toevoegen aan agenda's van degenen die de actie moet uitvoeren.

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2020
Actie afgerond op: 10-12-2020 (Afgerond)

Opvallend is dat over het algemeen dezelfde medewerkers een melding maken. De reden tot het invullen van een FOBO formulier zal wederom onder de aandacht worden gebracht in het teamoverleg om de betrouwbaarheid van de procedure en daarmee de kwaliteit van zorg te vergroten

Geplande uitvoerdatum: 02-02-2021
Actie afgerond op: 07-02-2020 (Afgerond)

Tevredenheidsonderzoeken wonen, ouderenzorg en dagbesteding afnemen.

Geplande uitvoerdatum: 01-06-2021
Actie afgerond op: 17-06-2020 (Afgerond)
Toelichting: Actie afgerond en opnieuw uitgezet voor 2021

Controle EHBO kist op inhoud. Uitvoering: coördinerend begeleider

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2021
Actie afgerond op: 26-02-2020 (Afgerond)
Toelichting: Actie is uitgevoerd en opnieuw uitgezet voor het jaar 2021.

Actualisatie RI&E

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2020
Actie afgerond op: 30-10-2020 (Afgerond)
Toelichting: Afgerond.

VOG aanvragen

Geplande uitvoerdatum: 14-07-2020
Actie afgerond op: 01-08-2020 (Afgerond)
Toelichting: Afgerond.

aannemen coördinerend begeleider

Geplande uitvoerdatum: 11-05-2020
Actie afgerond op: 01-04-2020 (Afgerond)
Toelichting: Afgerond.

**Audit Dagbesteding en Wonen. Bereid u voor op de audit aan de hand van het auditprogramma (zie de kennisbank) **

Geplande uitvoerdatum: 01-09-2020
Actie afgerond op: 08-09-2020 (Afgerond)

De schriftelijk toetsing is uitgevoerd en nog niet akkoord. Verwerk de opmerkingen die door de auditor aan uw Werkbeschrijving zijn toegevoegd en dien opnieuw uw Werkbeschrijving in ter beoordeling. [Aanvullen nav toetsing](#)

Geplande uitvoerdatum: 05-08-2020
Actie afgerond op: 03-09-2020 (Afgerond)

De afspraak voor de praktijktoets t.b.v. de audit is gemaakt op 14-08-2020, 09:00 uur. Om de audit efficiënt te laten verlopen vragen wij u deze goed voor te bereiden. In de kennisbank vindt u het auditprogramma waarin beschreven staat wat u daarvoor precies moet doen. [Praktijktoets](#)

Geplande uitvoerdatum: 14-08-2020
Actie afgerond op: 01-09-2020 (Afgerond)

De schriftelijk toetsing jaarverslag 2019 is uitgevoerd en nog niet akkoord. Verwerk de opmerkingen die door de auditor aan uw Jaarverslag zijn toegevoegd en dien opnieuw uw Jaarverslag in ter beoordeling. [Aanvullen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 13-05-2020
Actie afgerond op: 12-05-2020 (Afgerond)

Schrijf uw jaarverslag over 2019 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling. [Indienen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 29-02-2020
Actie afgerond op: 27-02-2020 (Afgerond)

Periodiek controle of medicijnlijsten van deelnemers nog actueel zijn.

Geplande uitvoerdatum: 31-05-2020
Actie afgerond op: 10-02-2020 (Afgerond)
Toelichting: jaarlijks komt de apotheker bij ons op het bedrijf om alle medicaties en ontwikkelingen door te nemen.

VOG aanvragen

Geplande uitvoerdatum: 31-01-2020
Actie afgerond op: 14-02-2020 (Afgerond)
Toelichting: Afgerond.

Opvallend is dat over het algemeen dezelfde medewerkers een melding maken. De reden tot het invullen van een FOBO formulier zal wederom onder de aandacht worden gebracht in het teamoverleg om de betrouwbaarheid van de procedure en daarmee de kwaliteit van zorg te vergroten

Geplande uitvoerdatum: 05-02-2020
Actie afgerond op: 05-02-2020 (Afgerond)

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties

Hieronder staan de geplande acties van de zorgboerderij. Wanneer een actie is uitgesteld of gewijzigd heeft de zorgboer(in) een toelichting beschreven.

Binnen de vergaderstructuur van de teamvergadering ruimte maken voor een KZO bespreking van één cliënt. Eén keer per 4 weken is er een teamvergadering, waarin één cliënt wordt besproken zodat over het gehele jaar alle cliënten van het wonen een KZO overleg hebben gehad.

Geplande uitvoerdatum: 27-01-2021

Uitwerken en implementeren methodiek (coördinerend begeleiders)

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

contacten met scholen over stage voortgangen

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

Terugkoppeling van opleidingen/ cursussen in de teamvergaderingen.

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

fobo registraties + jaarverslag fobo's schrijven

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

Acties m.b.t. scholing en ontwikkeling

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

Doorlopend in het jaar het onderwerp "duurzaamheid" actualiseren in de organiseren.

Geplande uitvoerdatum: 10-02-2021

Periodiek controle of medicijnlijsten van deelnemers nog actueel zijn.

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2021

Maak i.v.m. wijzigingen in de norm een planning om uw werkbeschrijving te voltooien en voeg eventueel acties toe, zie Nieuwsbrief Kwaliteit Laat Je Zien 27.

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2021

Individuele scholingsaanbod personeel

Geplande uitvoerdatum: 01-03-2021

Uitsluitingscriteria herschrijven in wooncontracten en intake formulieren. [uitsluitingscriteria](#)

Geplande uitvoerdatum: 01-03-2021

Controle EHBO kist op inhoud. Uitvoering: Verpleegkundige

Geplande uitvoerdatum: 01-03-2021

Teamscholingen; Wat is autisme, Hechting en trauma, etc.

Geplande uitvoerdatum: 02-03-2021

SEO-R, Een werkvorm gebaseerd op de SEO-R 2 Schaal voor Emotionele Ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking uitzetten binnen het team wonen.

Geplande uitvoerdatum: 09-03-2021

Ontruimingsoefening(en) organiseren

Geplande uitvoerdatum: 17-03-2021

Controle brandblussers en ehbo-koffers

Geplande uitvoerdatum: 07-04-2021

Implementeren/uitwerking wet zorg en dwang binnen De Fochtel.

Geplande uitvoerdatum: 12-04-2021

De norm m.b.t. de VOG is gewijzigd. Ga na of u aan de huidige norm voldoet. Zie ook Nieuwsbrief Kwaliteit Laat Je Zien 29 van 29-01-21.

Geplande uitvoerdatum: 01-05-2021

Format tevredenheidsonderzoek aanpassen; meestal en soms worden als hetzelfde gezien/gelabeld en is voor de ondervraagden moeilijk/verwarrend.

Geplande uitvoerdatum: 01-05-2021

Actualiseren indicaties dagbesteding wonen ouderenzorg

Geplande uitvoerdatum: 31-05-2021

Herhalingscursus medicatieveiligheid

Geplande uitvoerdatum: 31-05-2021

Herhalingscursus BHV trainingen

Geplande uitvoerdatum: 03-06-2021

Jaarlijkse controle apparaten/machines (indien aanwezig)

Geplande uitvoerdatum: 14-06-2021

Evaluatiegesprekken met deelnemers - Tevredenheidsmeting

Geplande uitvoerdatum: 12-07-2021

Heidag organiseren

Geplande uitvoerdatum: 30-09-2021

organiseren heidag personeel

Geplande uitvoerdatum: 30-09-2021

Functioneringsgesprekken met eventuele stagiaires en vrijwilligers

Geplande uitvoerdatum: 01-11-2021

Jaarlijkse actualisatie zoonosenkeurmerk. Uitvoering Zorgboer

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2021

jaarverslag van Fobo's

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2021

Schrijf uw jaarverslag over 2021 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling. Indienen Jaarverslag

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2022

VOG aanvragen Jan en Petra

Geplande uitvoerdatum: 15-06-2023

Actualiseer uw werkbeschrijving en dien deze in ten behoeve van de audit [Indienen werkbeschrijving](#)

Geplande uitvoerdatum: 01-07-2023

Audit Begeleiding en Wonen. Rond de audit af voor de uitvoerdatum, bereid u voor op de audit (zie de kennisbank voor het auditprogramma) [Audit](#)

Geplande uitvoerdatum: 01-09-2023

Jaarlijkse actualisatie zoönosenkeurmerk

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2020

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 10-01-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Schrijf uw jaarverslag over 2020 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling. [Indienen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2021

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 16-02-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

De schriftelijk toetsing jaarverslag 2020 is uitgevoerd en nog niet akkoord. Verwerk de opmerkingen die door de auditor aan uw Jaarverslag zijn toegevoegd en dien opnieuw uw Jaarverslag in ter beoordeling. [Aanvullen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 25-03-2021

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 19-03-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Opzetten plan van aanpak groepsinspraak dagbesteding ouderen volgens de norm. het plan van aanpak bijvoegen als bijlage in JV 2020. Kennisbank: Iedere zorgboer moet zijn deelnemers (of vertegenwoordigers daarvan) een inspraak mogelijkheid bieden. Dit is een verplicht onderdeel. Het is belangrijk dat, daar waar de zorg wordt geleverd, er een inspraakmogelijkheid is. De inspraak moet geagendeerd zijn en kan niet worden vervangen door evaluatiegesprekken. Het groepsproces is belangrijk (inspraak vindt plaats in groepsvorm). Inspraak moet structureel zijn (4x/jaar). Er moet een (kort) verslag worden gemaakt.

Geplande uitvoerdatum: 08-04-2021

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 24-03-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Toelichting: Betreffende deze actie is er een plan van aanpak gemaakt om een inspraakmoment te creëren, hier is in de praktijk direct mee gestart.

Aanpassen 'Klachtenreglement cliënten zorgboerderijen' en publiceren op zorgboeren.nl, zie nieuwsbrief Kwaliteit Laat je Zien 23.

Geplande uitvoerdatum: 31-07-2020

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 29-03-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Toelichting: Klachtenreglement is aangepast en gepubliceerd op zorgboeren.nl.

Zorg ervoor dat deelnemers of bewoners die niet gereanimeerd willen worden een door de huisarts opgestelde verklaring aanleveren.

Geplande uitvoerdatum: 01-11-2020

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 29-03-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Toelichting: Verklaring zijn aanwezig en de intakeformulieren zijn aangepast ten behoeve van niet reanimatieverklaringen.

Jaarverslag herkansing: schrijf uw jaarverslag over 2020 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling. [Indienen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 31-03-2021

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 29-03-2021 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2021

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het plannen en tijdig uitvoeren van acties. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Geconcludeerd kan worden dat de acties van afgelopen jaar zijn afgerond, daarnaast zijn enkele acties opnieuw uitgezet naar aankomend jaar en zijn er acties over drie jaar uitgezet. Regelmatig wordt er aan de hand van de actielijst taken uitgezet naar desbetreffend personeelsleden. Een leerpunt hieruit meegenomen is dat de planning van KLJZ goed werkt en een rode lijn vormt door het jaar heen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

9 Doelstellingen

In dit hoofdstuk beschrijft de zorgboer(in) wat de toekomstplannen zijn voor de zorgboerderij.

9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar

Voor de komende vijf jaar zijn de volgende doelstelling van toepassing;

- Optimaliseren van het bedrijf .
- Investeren, bijhouden en ontwikkelen van kwalitatief goede zorg.
- Toekomstperspectief De Fochtel (stap terug eigenaren).

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

9.2 Doelstellingen voor het komende jaar

Voor het komende jaar wordt de zorg geoptimaliseerd door;

- Individuele scholingsdagen personeel.
- Team scholingsdagen personeel.
- Teambuilding.
- 's Heeren Loo traject uitbreiden.
- Vitaliteit bewoners.
- Werken aan duurzaamheid.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

9.3 Plan van aanpak

Om de doelstellingen te realiseren beschrijft de zorgboer(in) concrete stappen die worden toegevoegd aan de actielijst.

Individuele scholingsdagen personeel.

Er zijn afspraken gemaakt over hoeveel cursussen een ieder mag volgen en hoe een ieder zijn opgedane kennis kan overdragen binnen het team, hiervoor wordt de vergadering gebruikt. De komende tijd wordt er gebruik gemaakt van de scholingsgids van vereniging Bezzinn en wordt het personeel aangemeld.

Team scholingsdagen personeel.

Teambreed worden er een aantal scholingsdagen op locatie georganiseerd die daarna ingezet kan worden binnen het bedrijf. Hiervoor is nodig dat er door de coördinerend begeleiders gekeken wordt naar het aanbod en hoe dit te realiseren is.

Teambuilding.

Voor aankomend jaar is het belangrijk om teambuildings dagen te organiseren zodat personeelsleden met elkaar ontspannende activiteiten kunnen ondernemen.

's Heeren Loo traject uitbreiden.

In het aankomende jaar worden de zorgvragen verheldert en wordt er voor alle bewoners geïnventariseerd welke behoeften er zijn, of welke zorg noodzakelijk is. Hierin wordt het team meegenomen en zal de komende periode duidelijk worden hoe de gedragswetenschapper aan

bijdrage kan leveren aan bepaalde begeleidingsprocessen/interacties om veranderingen tot stand te brengen.

Vitaliteit bewoners.

Vitaliteit is een belangrijk en bijna dagelijks terugkerend onderwerp waar De Fochtel zich in wil ontwikkelen ten goede van de gezondheid van haar bewoners en/of gasten. De komende tijd wordt in ingestoken op verantwoorde voeding, sportactiviteiten en lichamelijke gezondheid. Er wordt onderzocht welke ondersteuning noodzakelijk is.

Werken aan duurzaamheid.

Duurzaamheid is een doorlopend proces binnen het bedrijf en er zal voortdurend ingespeeld worden op de veranderingen. Aankomende periode is het belangrijk om de bewoners hierin mee te nemen, te denken valt aan energieverbruik en/of voedselverspilling. Er zal gekeken worden hoe een ieder hieraan kan bijdragen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp zijn 0 acties opgenomen in de actielijst.

Overzicht van bijlagen

In dit overzicht is opgenomen welke bijlagen er aan het jaarverslag zijn toegevoegd. Deze bijlagen bevatten aanvullende informatie voor de toetsing en worden niet gepubliceerd.

- 6.3** • PVA inspraakmomenten ouderenzorg

- 3.1** • Eindrapport RI&E
- Klachtenreglement Zorgboerderij De Fochtel
- Uitdeelbrief klachtenreglement Zorgboerderij De Fochtel